

Előfizetési árak:
 Egész évre . . 1) frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz től

Pécs városa és a millennium.

Pécs, 1896. március hó 13

(*) Néhány rövid hét múlva fennállásának ezredik évét ünnepli nemzetünk. Legfenségesebb és legritkább ünnep ez, melyet egy nép megérhet, következésképpen igen természetes, ha ez az alkalom minden hazafi szívében a szokatlan lelkesedés, öröm és a magasztosultságig hatványozott önérték külső megnyilatkozására is ragadja.

Maga az állam, a törvényhatóságok és testületek buzgólkodnak is ezt a világtörténelmi jelentőségű évfordulót maradandó emlékművekkel megörökíteni és dicsérendő áldozatkészséggel egy-egy alkotást létesítenek, mely a későbbi nemzedékeknek is hirdesse: hogy az a nemzedék, mely a magyar nemzetnek e földön a hadverő Árpádtól megszerzett birodalmának ezredik évi csorbitatlan fennmaradását megérni szerencsés volt, nemcsak efemer tartamu ünnepélyek és külpompa, de maradandó üdvös művek létrehozásával is méltó kifejezést adott hálájának és kegyeletének.

Ha szorgosan kutatunk, ha vajjon Pécs város hatósága, vagy annak közgyűlése iniciált-e valamit, mely méltó módon kifejezésre juttatná e város polgárságának azt az örömét, hogy ime, ezer esztendeje vagyunk e helyen, kénytelenek vagyunk bevallani, hogy kutatásaink eredménytelenek, mert bizony a legkisebb jelét sem

látjuk annak, hogy az a huszonöt év óta a torony alatt a város dolgait intéző kéz még csak megmozdult volna, vagy valamelyik koponyában egy picinyke kis gondolat is támadt volna arra nézve, hogy miképpen ünnepelje meg Pécs város közönsége magához méltóan ezredéves nemzeti fennállásunkat.

A kormány megtette az iniciatívát, még két évvel ezelőtt felszólította a város közönségét, hogy történelmi emlékeit küldje föl a kiállításra. Az alázatos válasz az volt, hogy Pécs városának nincsenek történelmi emlékei. Majd a kultuszminiszter megkereste a hatóságot, hogy legalább valami történelmi tárgy festménnyel járuljon a város az ezredév megünnepléséhez. Hja, nincs pénzünk, koldusok vagyunk. Volt a stereotip válasz.

Az igaz és mindannyian tisztában vagyunk vele, hogy városunk a rossz gazdálkodásnak miatta elérte a millenium évében az adósságcsinálás legvégső határát és bizony gazdasági, kereskedelmi és ipari pangásunk mellett alig képes polgárságunk nagy része a 35%-os pótdó, a 9%-os utadó terheit viselni, így tehát valódi lelketlenség volna újabb nagy adósságokat venni a város nyakába, csak azért, hogy valami nagyszabású ténnyel örökítsük meg az ezredik évfordulót; különben is elkészítünk vele.

Hanem azért, ha egy kissé gondolkozunk, még most, a tizenkettedik órában is, találunk, csak akarni kell, olyan valamit, a mi méltó lenne az ezredik év keretébe, méltó a város előkelőségéhez: ott van a városi tisztviselők fizetési rendezésének huszonöt év óta vajdó kérdése.

Magyarország 26 törvényhatósági joggal fölruházott városa közt Pécs városa fizeti a legnyomorultabbul tisztviselőit. Már pedig, ha azok a f é r f i k ugyszólván egész életüket a város közügyeinek szentelik, méltányos dolog, hogy fáradságuk illően legyen díjazva. Hisz az a hivatalnok nem foglalkozhatik másnemű keresettel, csupán élvezett fizetésére van utalva, hogy abból megéljen ő maga, eltartsa családját és fölnevelhesse gyermekeit. Senki sem fogja pedig állítani, hogy a pécsvárosi tisztviselők fizetése megfelelné a mostani viszonyoknak.

Egy rendőrbiztos például éjjelét-nappalát a városnak szenteli s ezért kap évi 700 forintot; bizony manapság ebből a fizetésből nem megélni, de csak vegetálni lehet. Ott van egy sereg kisebb hivatalnok, évi 400—500 frt fizetéssel, bizony csak nyomoruság az életük. Tessék már most ilyen rosszul fizetett tisztviselőktől testet lelket elfoglaló pontos munkát kívánni. Pedig tény, hogy a mi városi tisztviselőink kifogástalanul végezték a multban és végzik ma is tulfeszített munkájukat és reájok

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A „Henneberg” Zürichben.

Az interlakeni Victoria szállodában történt. A pincérek már rég elvégezték az utolsó tányérváltást és a terem ajtaihoz huzódtak vissza. A társaság legnagyobb részét kész volt az utrakelésre, csak néhány hölgy és ur ült még a csemegénél és telete kávéval, abban a bizonyos apathikus ebédutáni hangulatban, melyben az ember nem szívesen beszél, de annál később másokat meghallgatni, — ha ugyan érdekes témáról van szó.

A svájci szállodabeli társaságok örökké alkalmoszerű motívumával foglalkoztak: hegyi tourokkal, Tartarin-szerű felszereléssel, jég-hasadékokkal, hóviharakkal, lavinákkal és más veszélyes dolgokkal, melyeket az utas, ki azokat átélte, nem győz eléggé kiszínezni.

— A Jungfraura sohasem mennek föl nők? — kérde az egyik szőke szépség, ki nagy hajlamot mutatott ennek megkísértésére.

— Csak nagy ritkán — viszonzá egy jovialis öreg ur, kinek nagy intelligenciát eláruló feje, mindig nyitott jegyzőkönyvecskéje és szokásszerűleg kézbe tartott írónja mindjárt elárulták a zsurnalisztát.

Ez a nehéz mászó-párti a férfiaknak

van fentartva; különben is Svájcban csak egy „hegy” van, melyet a hölgyek kedvelnek és a szenvedélyesen szeretnek.

Ez valószínűleg a Grindel érdei Gletscher, melyet könnyű hozzáférhetősége miatt Budecker is „a hölgyek gletscherének” nevez?

— Nem találta el Nagysád, mert én „Henneberg”-et értettem!

Mindenki nevetett.

— Hiszen — szólta a társaság egy nőtagja — ez a ruha, melyet viselek, szintén tőle való.

— Menyasszonyi ruhám is tőle való — jegye meg egy másik fiatal hölgy — és a társaságbeli hölgyek mindegyike sietett tapasztalatai elmondásával, folyton selyemruhákról beszélve, melyek majd így, majd úgy alakították át az évek során át, mert hát „a Henneberg féle selymek sohasem avulnak el.”

Az áru érdekességet kölcsönzött készítőjének is.

— Ismeri őt személyesen? — kérdeék többen a zsurnalisztát.

— Mindenesetre. Mint zsurnaliszta hatóság ajánlat utján alkalmat nyertem ezen világcég egész gépezetének a megismerésére.

— Beszélje el — kiálták a társaság tagjai — mert fölséges lehet egész éven át bársonyban és selyemben dolgozni.

— Ugy van — mondá a zsurnaliszta — a selyem pompás dolog; pompás, a mint

készül, és pompás, midőn már teljesen kész. A nőket csábítókká, a férfiakat gyöngékké teszi. Nincs elragadóbb, mint egy szép nő, hódító, ragyogó selyembe öltözve; a szövet nyugtalan játszadozó fénye. A ráncok susogása, az a meghatározhatatlan frou-frou, melyek a selyemnek sajátja, bódítólag hat.

A szép nő selyemben még varázslóbb hatása, a kevésbé szépnek pedig bizonyos pikáns csábító kölcsönöz. De Genlis asszony kissé frivol mondását „A férfiak több sikerrel dicsekedhetnek, ha bátrabbak lennének” hajlandó volnék oda variálni: „A nők biztos sikerre számíthatnának, ha selyembe öltöznének.”

A társaság újra mosolygott, de már óhajtott hallani a sokat emlegetett „Henneberg” közelebbi ismertetését.

A hírlapíró folyton játszva ironjával, mintha saját szavait akarná jegyezni, engedett az általános óhajnak.

Elsőnek egy kis vázlatot bocsátott előre. A zürichi palotaszerű kettős épület 8000 négyszögletű területű raktáraiban ezer és ezer selyemszövet fekszik felhalmozva minden gondolható minőségben színben és rajzban, majdnem megbecsülhetetlen értéket képviselve. Kényelmes lépcsők vezetnek föl az első emeletre. Az egyik oldalon vannak a „bársony és plüsz-osztályok”, ezek mellett közvetlenül fekszik a „minta osztály”, melyben egyész sereg leány gépekkel vágja, fűzi és

még sem gondolt senki, mikor kasszárnyá-
építésekre kidobáltuk a százezreket.

Az sem egyezik meg a város méltó-
ságával, hogy főjegyzőjének, végzett mun-
kájához aránylag oly csekély fizetést ad,
hogy kénytelen az országos vásárokon ló-
passzusok kiállításával foglalkozni és ek-
ként 3 krjával összeszerezni azt a csekély
összeget, mely kicsiny fizetését van hivatva
némileg kipótolni. A város főjegyzője, a ki
ugyszólván minden ügyét viszi a városnak,
a ki tulajdonképpen legtöbbet dolgozik,
már csak kvalifikációjának megfelelőleg is
jobb fizetést érdemelne, no meg hogy ment-
sék föl és másképpen kárpótolják a ló-
passzusok kiállításáért.

Egyáltalában elejétől végig az egész
tisztikar fizetésjavítást érdemel és hogy
eddigelé ezt nem követelte, annak a kö-
rülkörülnyennek kell betudni, hogy a felettük
függő vasvessző nyomása alatt hangot sem
mertek adni jogos igényeiknek. De hát
más szellő kezd fújni az öreg városházán
és ha majd fölépül az új városháza, oda
azt a tisztikart költöztessük be, mely elé-
gedett helyzetével, föl van mentve a meg-
élhetés gondjaitól és jövője biztosítva lé-
vén, nyugodtan szentelheti összes tevékeny-
ségét a város ügyeinek.

A szervezkedési bizottság munkálko-
dásai a legnagyobb titokban folynak, nem
tudunk róla semmit, csak kiszivárgott hi-
rekből sejthetjük, hogy az alantasabb tiszt-
viselők érdekeit újra nem akarják figye-
lembe venni, hisz ők már ugyis megszok-
hatták a saját nyomoruságukat. Nos hát,
ez éppen az a pont, mely sürgős javítást
igényel és legalkalmasabbnak tartjuk a kö-
zeledő millenniumot, hogy Pécs város köz-
gyűlése azzal ünnepelje meg ezt a nagy
nemzeti örömmünnepet, hogy tisztviselőit
embereknek elismeri és nekik emberekhez
méltó fizetést ad.

Higyjék meg, kerül arra fedezet a
pótadó emelése nélkül, csupán jobban kell
gondolkodni és jobban kihasználni a város

jövedelmeit. Meg vagyunk győződve, hogy
már a legközelebbi közgyűlés foglalkozik
ezzel az ügygyel és olyképpen oldja meg,
hogy a város közönsége és a tisztikar is
örömmel fog visszaemlékezni a millenni-
umra. Régi tartozását rójja le a város
közönsége tisztviselői irányában, ha javítja
a modern kívánalmaknak megfelelőleg fize-
téseiket, a tisztviselőktől pedig jobban
megvárhatjuk a kifogástalan munkásságot,
mert biztosítottuk existenciájukat.

H i r e k.

Pécs, 1896. március hó 13.

A szemüveg magy. kir. funkciója.

Egy humoros adattal gazdagította ma
délelőtt az anyakönyvvezetői hivatalban egy
anyóka története az „új rend“ működésének
történetét.

Egy vén anyóka tipeg a hivatalba
és ujszülöttet jelent be. A m. kir. pap an-
nak rendje és módja szerint beírja, de mi-
vel a bejelentőnek is el kell látni az ívet
vagy névirással, vagy keze keresztvonásával,
odanyújtja a tollat a bejelentő anyókéhoz.
Kérdezzvén:

— Tud írni?

— Tudok ám kérem szépen, de most
nem!

Az anyakönyvvezető nagyot néz.

Hát mikor tud? — kérdi tovább.

— Majd hoinap.

— De miért nem ma?

— Már megkövetem alásan a tekinte-
tes téns urat, azért nem, mert otthon ma-
radt az okulárém, és olyan öregek a sze-
meim, hogy anélkül nem tudok írni.

Az anyakönyvvezető egy kis töpren-
gésbe esett, hogy már most mit csináljon.
Egy ötlet — s kiadja a parancsot, hogy
hamarosan egy pápaszemet kell valahonnan
szerezni.

A szolga fut hivatalról hivatalra, ott a
fiatal tisztviselő hadban nem igen van még
egynek sem szüksége szemüvegre, az öre-
gebbjei közt pedig a melyik használni kény-
telen, nem akarja adni, mert neki is szük-
sége van rá. Végre is talál egy nélkülözhető
— cvikkert. Ússe a szakajtó, üvegből van

ez is! Egy nevet csak keresztül lehet rajta
látni!

Rögtön viszi a hivatalba s hivatalos
asszisztálás mellett felpróbálják az anyóka sze-
mére.

Pompás! — bevált! Az anyóka oda-
írja a nevet, a hova kimutatták neki. Az-
tán fejét rázva, motyogva hagyja el a he-
lyiséget. Es aztán természetesen legelső a
komámasszony, a kivel találkozik s a kinek
szörnyen csodálkozva mondja:

— Bizony komámasszony mégis naccertü
ez az új törvény. Még pápaszemet is adnak
az embernek, ha otthou felejtí, de osztán
egészen új módi ám az is, nem amolyan
régí fajta mint a miénk!

Napirend 1896. március 14-én.

Naptár: szombat, márc. 14. — Róm. kath. Ma-
tild. — Prot.: Matild. — Görög-kel: (márc. 2.)
Hezich. — Zsidó: S. Pekude. — Nap két 6 óra 15
perckor. — Nyugazik 6 óra 4 perckor. — Hold két
delután 6 óra 15 perckor; — Nyugszik 8 óra 11 per-
ckor este.

Időjárás: hőmérséklet 4 fok Cels. meleg, légny-
omás 748. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet
jelzése szerint változó felhőzet, jelentékeny csapadék
nélkül, enyhe idő, éjjeli fagy várható.

Színház: „Nap és hold“, ozerette 3 felvo-
násban.

Március 15-dikének megünneplése a jogaka-
adémia polgáraága által a Széchenyi-téren d. u. 6
órákor.

— (Március 15-ét) a pécsi polgár-
ság hagyományos szokás szerint a „hét fe-
jedelem“ vendéglő termében társas vacsorával
ünnepli meg, melyen pártkülönbség nélkül
részt vehet mindenki, a kit lelkesítenek még
a 48 iki dicső eszmék. A vacsora vasárnap
este 8 órákor kezdődik. Előjegyzések nem
szükségesek, mert mindenki éltap szerint
hozat magának, a mit akar.

— (Március 15-ike a keresk.
akadémiában.) A pécsi kereskedelmi
akadémia növendékei iskolai ünneppel
ünk meg március tizenötödikét, a mely na-
pon d. e. 9 órákor az intézet nagytermében
emlékünnepet rendeznek a következő mű-
sorral: 1. „Megnyitó beszéd“, tartja Róna
Béla tanár. 2. „Szózat“, előadja az intézet
énekara. 3. „Talpra magyar“, Petőfitől,

látja el címkékel a mintákat. Ezt a helyi-
séget követi az exportra szánt szövetek szét-
küldési helyisége, végül pedig a könyv-
vezetés és a — „kassza“. A felsőbb eme-
letben, hol a nyers selymet váltják be, van
hirlap-hirdetési és magán iroda, az áruátvétel
és ellenőrzés és a legfőbb, a „mintázó-terem“.
Profán szem ide rendes körülmények közt
be nem tekinthet; annál kitüntetőbb volt a
kivétel, melyben csekélységem részesült.
Henneberg ur megmutatta a nagy lyoni se-
lyemfestők mintakönyvét, kiknél gyárai szá-
mára sok selymet festet. Ezekben körülkelül
6000 különböző színvegyület skálája látható!
Minden kigondolható selyemszövet 1000 és
1000 próbája fekszik itt köröskörül — itt
komponálják az „Ujdonságokat“ s itt álla-
pitják meg a színeket, melyek fél évvel
később a világ összes piacain megjelennek.
Mindez rám is, ki pedig az egészben nem
vagyok érdekelt, meglepő hatással volt, hát
még mily érzelmeket keltett volna Önökben,
hölgyeim?

A kijáratnál Henneberg ur fogata várt
ránk, melyen a gyárba najtottunk. Vendég-
szerető házigazdát a gyönyörű vidék filo-
zofálásra ragadta.

— Mit értünk tulajdonképen a szerencse
fogalma alatt? — kérdé elmélésva. — Ha
az életben visszatuk valamire, az emberek
könnyedén rámondják; „szerencséje volt“,
mintha bizony az ember támlásszékben ülve

várhatna a szerencsére, s mintha ez a „sze-
rencse“ nem reggeltől estig való munkát, a
zaklatás napjait, munkában átvirasztott éje-
ket és a nyugalomról és gyönyörrel való
lemondást jelentené! A „szerencse“ első
sorban kétségtől kiváló képesség, a mihez
szívós erélynek és acélos munkabírásnak kell
járulnia. Üzleti szellem és következetes ra-
gaszkodás a kitűzött célhoz, velem született
tulajdonságok. Nyolc éves voltam, midőn
első üzletemet megalapítottam, Görlitz néhány
kávéházban fidibuszt árulgatva. Ennek atyám
néhány nap mulva pár derekas ütleggel
végét szakította. Kilenc éves koromban le-
mondtam a kávék kifliről, hogy annak meg-
takarított árán órát vegyek magamnak, mit
atyámtól, ki 900 márka évi fizetéses adó-
tisztviselő volt, nem várhattam. Mily büszke
voltam, midőn három év után az aranycs
szegélyű ezüst anker-órát sajátomnak mond-
hattam! Későbbi nagy sikereim egyike sem
volt oly édes, mint ez. De megérkeztünk.

„Kit az Isten szeret, annak Zürichben
ad házat“. Már a középkorban gyakran em-
legetett eszen mondás jutott eszembe, midőn
az óriási gyártelephez, mely a zürichi tó
mellett, annak legszebb helyén terült el,
megérkeztünk. Három pompás épület két
óriási gőzkaménnnyel, minden vörös téglá és
granitkőből építve.

A gyár igazgatósága várta a honöröket.
Az ajtók „Tilos a bemenet“ felirata ránk

nem bírt érvénynyel. Először a nyers-sely-
mek termébe léptünk. Mily pompás az ily
nyers selyem! Az a simaság, puhaság, gyön-
géség, mintha csak simogatásra és szeret-
kezésre lenne teremtve. Még most is sajná-
lom, hogy Henneberg-től nem kértem egy
fonadékot emlékre. A festett selymek ter-
mében számtalan kosárban és fahorgokon
lőgnak ezek. Mily varázsa a színeknek, mily
észbontó ténye a selyem fonatoknak — és
mily érték, melyet együttesen képviselnek!
De tovább! Egy nagy terem következett,
melyben a szövőszekekből érkező selyem-
szöveteket átnézik, címkézik és számozzák
és frias selymet adnak ki szövés alá.

Távoli vizesés egyenletes zajához ha-
sonló hang készített elő arra, hová ezután
jutottunk, a szövő teremre. A zaj, a szédítő
össze viaszaság megállított. Balról az orsó-
gépek, ezer és ezer kis faorsósca, melyek
gőzerőtől hajtva, bámulatos gyorsasággal
forogtak. Ha egy vékonyka selyemszál meg-
szakad, az illető kis orsó magától megáll és
a munkásnök egyike gyorsan otterem, hogy
a hibát kiigazítsa. Odább álltak a nagy fo-
nógépek, melyek nagy motóláikkal a selyem-
szövetek „láncait“ készítik.

Eltekintettem fölöttünk: minden for-
gott, hullámzott, mint a tenger hulláma, ra-
gyogva a legszebb színekben, mintha görög-
tűz világítaná meg. Selyem és selyem, a
merre csak tekint a szem; vakító, ézzavaró

szavalja Farkas K. III. é. h. 4. „Rapsodia“ (magyar ábránd), zongorán előadja Hoffmann B. III. é. h. 5. „Március 15.“, Petőfitől, szavalja Brogly J. I. é. h. 6. „Márciusi mozgalmak“ felolvassa Eötvös J. III. é. h. 7. „Március idusa“, Szávay Gy. tól, szavalja Bodroghi Á. II. é. h. 8. „Erdő, erdő, sűrű erdő“, (magyar népdal, négy hangra), előadják Brenner K., Kun E., Piátsek J. III. é. h., Horváth J. II. é. h., Brogly J. I. é. h. 9. „A ledőlt szobor“, Petőfitől, szavalja Pollák A. III. é. h. 10. „Március 15.“ Jakab Ödöntől, szavalja Brenner Ö. I. é. h. 11. „Sextett“, (népdalok), előadják: Kossutány J. tanár, Hoffmann B., Honig A., Piátsek J., Simon J. III. é. h., Bozs E. II. é. h.

— **(Az V. kerület jelöltjei.)** Városunkban az V. kerületben rendszeresen kevés számú választók szavaztak le a biz. tagok választása alkalmával. Most azonban ott is más szél fu. Az öt üres helyre 10—15 jelöltet is emlegetnek. A kortések kocsmárlókocsimára járnak s nagyban kapacitálják a választókat jelöltjeik érdekében. Annyi bizonyos, hogy Károly Ignác apát-plébános és Járányi József tobakos újból megválasztatnak. Miltényi Miklós dr. beválasztása is nagyon valószínű; de hogy kiket választanak még meg a másik két helyre, az csak vasárnap fog kitudódni. A nevezeteken kívül: Körösty József építész, Mischl Ignác ács, Sirisaka Andor tanító, Czirják Ignác vendéglős, Katicsa József földmives és Matiovics (Sztiplek) Mátyás vállalkozót emlegetik legsűrűbben.

— **(Március 15-ike Barcon.)** Szabadságunk ébredésének évtordulóját méltó módon üli meg mint minden évben úgy az idén is, mint barcsi tudósítónk jelenti, a barcsi olvasókör. A kör ez ünnepélyre ismét meghívta Begedy István esperest, ki „alkalmi beszédben“ fog e ránk nézve oly fontoságu napról értekezni. Bevezetésül a barcsi dalárda a Himnuszt fogja énekelni, ezután

látvány. Jobbról a vasszerkezetű szövőgépek, szintén gőzerővel hajtva, ide oda röpülő hajócskákkal, zugás bugás, hatalmasan lüktető élet ezen en miniature világban. Itt csak sima selyemszöveteket gyártanak; egész pontosan meg lehet figyelni, mint növekedik a szövet centiméterenként, minden lökessel egy picinyke darabkát; egy ilyen szövőszék 8—16 métert szolgáltat naponként.

Egy emeleti teremben állnak a méltóságteljes nagy fonalgépek, melyeken a szövetek „láncai“ készülnek a zugolyfa részére. Az igazgató mutatott egy ily „selyem láncot“, mely 60 centiméter szélessége mellett is 18.000 selyemvonalat tartalmazott. A szövőszékek legérdekesebbjei és legkomplikáltabbjai a Japuard-szövőszékek, melyekben az értékes damaszt és brokát-szövetek készülnek; különösen nehéz székeket használnak a jobb minőségű, egyszínű szövetek készítésére.

Különben a Henneberg cég egész sereg kézi szövőt is foglalkoztat, kik a környékbeli falvakban és parasztházakban száz és száz szövőszékkel dolgoznak; mert nem minden szövetet lehet mechanikus uton, vagyis gőzerővel előállítani.

Henneberg ezután még magánirodájába vezetett be. A lángész hajlama a rendetlenségre, itt is észlelhető volt; selyem-minták, tervek, kartonok, szín-mintakönyvek, szivar-skatulyák heverték tarka összevisszaságban, noha a gyártulajdonos nagyban erősítgette,

Konrád Imre egyesületi elnök megnyitó beszédet tart. Ezen kívül Krall Károly helybeli tanító „Nemzeti dal“ című költeményt és Fumi János a „Magyarok Istene“ című költeményt szavalja. Gruber György felolvasásban emlékszik meg az 1848—49. szabadságharcról, az ünnepély méltó befejezésül ismét a dalárda énekli a „Szózatot“. Az ifjuság legnagyobb sajnálatára szombaton az ünnepélyt követni szokott tánc ez évben közgyűlési határozat szerint elmarad.

— **(Sajtópör a győr-veeszprémdombovári vasut miatt.)** A győr-veeszprém dombovári vasut miatt, melynek első engedélyese Festetic Andor gróf, volt földmívelési miniszter, az engedélyt Széll C.-re átruházta, ez utóbbi perbe keveredett Fejér Márton és Kiss Jenő ügyvédekkel. Az egész ominózus ügyről a „Magyar Esti Lap“ Budapesten hosszabb cikket közölt „Meghurcolt miniszter“ cím alatt, mely cikért Fejér Márton és Kiss Jenő sajtópert indítottak. A sajtópert f. hó 16-án fogja tárgyalni a budapesti esküdtszék.

— **Új személy- és podgyászdij-szabás a dunántúli helyi érdekű vasuton.)** A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a dunántúli helyi érdekű vasuton f. év május hó 1-től fogva új zónarendszerű személy- és podgyászdij-szabás lép életbe, melylyel az eddig érvényben álló hasonló dijszabás érvényen kívül helyeztetik. E dijszabásba az eddigi két szomszédos forgalom mellett még egy harmadik vétetett fel, továbbá az I. osztály menetdíjai a távolsági forgalom minden viszonylatában, a II. osztály menetdíjai azonban csak a XIII. és XIV. vonalszakaszban emeltetnek föl, míg a III. oszt. menetdíjak változatlanul maradnak.

— **(Szinészek igazgatótanácsa.)** A színészek országos kongresszusán, melyet tegnap és tegnapelőtt tartottak meg a vidéki színtársulatok kiküldöttei Budapesten, a színpadon hogy bármely darabot keresgélés nélkül is megtalálják a khaoszban. Valami azonban, a minek szükségét nagyon éreztem, hiányzott: t. i. egy-két szék, diványról nem is szólva; de a vendégszerető gyáros kijelentette, hogy ez puszta számításból van így, mert, hogy sokáig föl ne tartóztassák, minden beszélgetést állva szeret végezni.

Bár fejem zugott a látottaktól és hallottaktól, emlékeztem mégis megőrzött egy számot. 100.000 frankot, melyet a cég csak levélbélyegekre ad ki egy évben. Hogy sikasztásoknak eleje vétessék, a levélbélyegeket H. G. betűkkel lyukasztják ki.

Végezetül egy fiókot huzott ki a gyár tulajdonosa, hogy a posta találékonyságának néhány meglepő bizonyítékát mutassa meg. Ezek közt volt egy levélboríték new-yorki bélyegzővel s ezen címmel: „Mr. G. Henneberg, Európa“: e levél pontosan megérkezett Zürichbe. Egy másik: „A selyemgyárnak Hennebergben (Svájc)“ s több ilyféle: „Az első selyemgyárnak Zürichben“, „Henneberg selyemgyárának Versecen (Magyarország)“. Ez utóbbi levelet Hollandiában, Arnheim városban adták föl és egyenest Zürichbe érkezett.

Henneberg mosolyogva jegyzé meg: A világposta meg tudja találni az ő Hennebergjét!

— A nők nem különben, — fűztem hozzá.

nész-egyeület központi igazgatótanácsába Mészáros Lajos színtársulatunk kitűnő tagját is megválasztották; Follinusz Aurél és Somogyi Károly igazgató pedig a vidéki tanács tagjai lettek.

— **(A pécs-barcsi vasut,)** mely állami biztosításban részesül, április 1-én nem veszi igénybe az elsőbbségi kötvények kisorsolt szelvényeinek beváltására az állami előleget, mivel üzletéve, a tavalyihoz hasonlóan, midőn ez előleget szintén nem vette igénybe, elég szép eredménnyel záródott.

— **(Állatjárványok.)** A földmívelési miniszterium legújabb kimutatása szerint az állatjárványok Baranyavármegyében következő helyeken fordultak elő: szájszáj- és körömfájás Baranyavár, Beremend, Devecser, Hosszúhetény, Kassa, Monostor, Magyar Bóly, Rácpetret, Siklós, Szentlászló községekben; rühkór Nagy Budmér, Tökés községekben; sertésorbánc Kátoly, Magyar-Ürögh és Nagyharsány községekben, veszettség Nagy-Váty községben (1 eset) és sertésvész 86 községben. Tolnamegyében lépfene 3 községben, veszettség 2 községben, takonykór és bőrféreg 1 községben, szájszáj- és körömfájás 5 községben, sertésorbánc 3 és sertésvész 6 községben lépett fel. Somogy-megyében veszettség 3 községben, sertésvész pedig 129 községben fordult elő a legutóbbi idő alatt.

— **(A barcsi szolgabíró.)** A Kaposvár e hó 5-én e cím alatt megjelent közleményére vonatkozólag értesítenek bennünket, hogy Barcon a szolgabíró nem mint a nevezett lap írja május 1-én, hanem augusztus 1-én fog felállítatni, e késésnek oka ugyanis abban leli megoldását, hogy a szolgabíró részére igénybe veendő lakás még csak ekkor lesz átvehető. Barcsi főszolgabírónak Fenyősa Ödön jelenleg szigetvári főszolgabírót emlegetik.

— **(Szerencsétlenség.)** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt ma egy építkezésnél a Barátur környéken, hol egy régi házat bontanak le, hogy újat építsenek a helyére. A bontási munkálatok közben a ház egyik fala egyszerre csak leomlott s a közelben álló Dömsé István kőműveslegényt kis hujja, hogy maga alá nem temette. A kőművest így is oly szerencsétlenül ütötte le lábáról az aláomló faltömeg, hogy azonnal bal lába egészen összezsúródott. Ápolás végett bevitték a kórházba a szerencsétlenül járt kőművest.

— **(Millenniumi ünnepély.)** A barcsi iparos egyesület, mint tudósítónk írja, méltó módon óhajtván hazánk ezer éves fennállását megünnepelni, kebelében elhatározta, hogy a millennium kiállítás tartama alatt felolvasó társas és szavaló ünnepélyeket rendez és megbizsa a kör választmányát, hogy az ünnepélyek minél fényesebb sikerének elérése céljából alkalmas programot dolgozzon ki, melyet azután a kör szives engedelmevel mi is közölni fogunk olvasóinkkal.

— **(Zalamegye főispánja)** nem az eddig annyira emlegetett gr. Jankovich L. lengyeltóti főszolgabíró lesz, hanem mint lapunkat megbízható forrásból értesítik, a kormány által ez állásra dr. Hertelendy Béla nagykanizsai ügyvéd, volt képviselő van kinevezve.

— **(Három jómadár.)** Az éjjel nem kevesebb, mint három részeg embert vittek be a rendőrök, közcsend elleni kihágás miatt,

a kóterba. Egyikök, K r á l Samu, nem idevaló; csajtai illetőségű cipészlegénynek mondja magát s a másik kettőt pedig H a u b l e r Péternek és F a k i n Ándrásnak hívják. Most egyelőre a rendőrség gondviselése alatt alusszák ki a részesség mámorát s majd illetőségi helyükre fognak toloncoltatni.

— (Lóvásár Darányban.) Tegnapelőtt Darányban nagy lóvásár volt, dacára annak, hogy a felhajtott lovak száma felülmúlta az eddigi vásárok alkalmával felhajtottak számát, azok mégis aránylag nagyon magas árban keltek el, a mi annak tulajdonítható, hogy a lóvásárlásra érkezett olaszok nagyon sokat, és magas árak mellett vásároltak. E vásár a köznépnek legalább némileg pótolta azt az anyagi veszteséget, mely a sertésvész következtében őket érte.

— (A gabonaföldi árak a vidéken.) Több megyei törvényhatóság kérelme következtében a kereskedelemügyi miniszter — mint értesülünk — intézkedett az iránt, hogy a budapesti tőzsde gabonaföldi jegyzései a vidéki nagyobb községek postahivatalának megsürgönyöztessenek. Az illető postahivatalok pedig kötelesek arra, hogy ezeket az árfolyamokat a hivatalban könnyen látható helyen kifüggeszessék és bárkinek rendelkezésére tartassák.

— (Pécsi export cikk.) A máriakéméndi tejszövetkezet által saját műhelyében előállított sajtok, u. m. Pannonia, Romadour és limburgi sajt Pécsen találtak nagy kelendőségre, tekintve kitűnő jóságukat és hallatlan olcsó árukat. A magyarországi főraktáros, K ö s z l János pécsi fűszerkereskedő a kéméndi sajtokat izlésesen csomagolva, minden csomagra ügyesen alkalmazva a négytornyú pécsi székesegyház képét, a világ minden részébe nagy mennyiségben exportálja. Naponkint 50—60 postacsomagban küldi vidékre, külföldre a pécsi elnevezésű kéméndi sajtot. Csak gratulálhatunk nevezett kereskedő élelmességének, mivel tisztességes hasznot szerez magának és jó hírnevet Pécs városának; mert annyit meg kell adni, hogy a sajtok nagyon jók.

— (Handabanda.) A helybeli kormányparti közlöny szokott pecérus (!) sülusában egy förmedvényt ereszt meg lapunk ellen, mert egyik vezércikkelyünk által találva érzi magát. „Wie der Schelm, so denkt er“ — ennyi a véleményünk azokra a farsagatlanságokra, a melyek mindenesetre csak a hírlapírói tisztességet sérthetik azok részéről, a kik ilyen szemenszedett gorombaságokat lenyomtatnak ujságpapirusukba. Mi egyáltalában nem méltatjuk annyira ezt a nagyzási hóbortban szenvedő lapot, a mely még irigylésre méltónak is tartja a maga állapotát, hogy handabandáit figyelembe vegyünk, különösen akkor, midőn sértegetni tudnának, de nem akad az egész társaságban olyan Bayard, a ki helyt is álljon. Az ilyen otrombaságokkal komolyan foglalkozni sértés lenne a saját közönségünkkel szemben, mert ezek legfőleg csak mint pathologikus jelenségek, az elmegyógyászok előtt birhatnak némi érdekekkel annak bizonyítására, hogy a nagyzási hóbort fejlődöttebb stádiumaiban miként tör ki dühöngési rohamokban, ennek méltatása azonban a szakajtó feladatát képezi.

Művészet, irodalom.

○ A szesz, szeszese italok kimérései adójának beszedése és az égetett szeszese italok forgalmára vonatkozó határozmányokat és egyéb tudnivalókat, melyeket az illető érdekkörök csak hézagosan tudnak, Tokody Viktor aradi pénzügyi segédtitkár egy füzetbe összefoglalva kiadta. E füzet különösen a szeszitalmérései adóberlőknek, az italmérőknek, a kereskedőknek, szesz-, rum-, likőr és pálinkakereskedőknek és a közigazgatási hatóságoknak van hivatva szolgálatot tenni. Az előttünk fekvő füzet, mely 60 krért kapható Réthy L. és fia könyvnyomdásznál Aradon, úgy van szerkesztve, hogy hivatásának kitűnően felel meg.

Nyilvános előadások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. március 16-án

Előadó Saághy Vince.

1. Golubod Jaksa — Dervenics Jozó és neje d. e. 9 óra.
2. ifj Neumann Miksa — Spiller és Nikolsburger d. e. 9 és egy negyed óra.
3. Deutsch Ádám — Sajátovits Lajos d. e. 9 és fél óra.
4. Kristóf Julianna — Zwack és társai d. e. 10 és három negyed óra.
5. Balatinác Markó — Iliasef Alojziáné d. e. 10 és háromnegyed óra.

Előadó: Dr. Dobi Imre.

1. Nagytalu község — Vajda János d. e. 9 és háromnegyed óra.
2. Özv. Kovács Józsefné — Schlag Ferencné d. e. 10 óra.
3. Zachariás Antal ujitó — Régert Ádám és neje ujitott d. e. 10 és egy negyed óra.
4. Fürtat Zsigmond és társa — Ambruszt Jánosné 10 és fél óra.
5. Szerigyanszky Mihály — Nagy József d. e. 10 és háromnegyed óra.
6. Kossa Dezső — Webert és Véber cég d. e. 10 és háromnegyed óra.
7. Klein Henrik — Mészáros János d. e. 10 és háromnegyed óra.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Sárköziék bandája.

Ötödik nap.

— Saját tudósítónktól. —

Egy negyed tíz órakor vette kezdetét a végtargyalás Spitz Menyhért hidasdi lakos kárára 1893. december 7-én elkövetett lopás büntetével, melynek elkövetésével Sárközi Sándor, Sárközi (Jóka) János és Sárközi József vannak vádolva.

A birkatolvajok.

Sárközi Sándorék és az elhalt Sárközi Szepi éjnek idején bemásztak Hidasdon Spitz Menyhért udvarába a kerítésen keresztül s onnan 4 birkát és 6 darab ludat elloptak, 23 frt értékben. A lopás felderítésére az vezetett, hogy a lopott birkák bőrét megtalálták egy hidasdi lakosnál, a ki viszont előadta, hogy kitől vette azt s így a csendőrség nyomára jutott a birkatolvajoknak.

Spitz Menyhért előadván a lopás elkövetésének történetét, azt mondja, hogy az istálló, a honnan a birkákat és ludakat ellopták Sárköziék, nem volt bezárva. Jelenlegi kára még 13 frt, mert egy birkát ka-

pott csak vissza, meg az elloptott ludakat. Utána Sárközi Sándort hallgatta ki a bíróság.

Sárközi Sándor nem követte el a lopást, nem tud róla semmit, a birkabőr nem volt az ő házában, ő nem adta el senkinek. Hogy Nagykikindáról megszabadult, mindig beteg volt.

Sárközi János Jókát, hogy Bonyhádra akart menni, lábbelit venni, akkor fogták el a csendőrök a lopás miatt. Azzal védi magát, hogy ő nem bűnös s a csendőrök, mikor elfogták, két helyen is beütötték a fejét s annyira kirozták, hogy kénytelen volt beismerni a tettet. Ő nem vezette a csendőröket káros házához; azok vezették őt. Birkabőrt se adott el senkinek, nem is fogott még a kezében birkabőrt soha életében.

Sárközi József hasonlóan két társához, tagad. Nem tud az egész lopásról semmit.

Következik Löwenbein Gábor, bonyhádi lakos, néző kihallgatása, a ki Cikón Sárközi Sándoréktól egy birkabőrt vett. Vádoltak közül az öreg Sándort kimutatja, a ki behívta az utcáról az udvarba, hogy vegyen birkabőrt, a melyet Sárközi Szepi hozott le a padlásról.

— Megkérem a tekintetez urakat, úgy nem igazs, mint hogy egy isten van azs égben. Én sohasem láttam ezst azs embert Isten Jézus uccse! Tör ki Löwenbein vallomására az öreg Sárközi Sándor s szembesítéskor németül mondja a tanu szemébe tagadását.

Gebhardt Henrik kakaadi községi jubásztor előadja, a mit a lopás felderítéséről tud. Együtt volt a csendőrökkel, akik nyomozták s ő is felismerte a birkabőrt a gyapjuról, hogy az a Spitz Henrik birkája volt.

Somogyi János csendőrszervező Baranya Sellyén nyomozott ez ügyben s a cikói Sárköziéknél tartott először házkutatást, de ez eredményre nem vezetett. Ekkor Bonyhádra ment Bruck Jakab borkereskedőhöz, a hol talált is egy fejetlen birkabőrt s ez gyanussá válván előtte, kérdőre vonta, hol vette azt? Bruck Löwenbein házalótól vette, a ki rávallott a tolvaj cigányokra s így derült ki az egész lopás titka. Az elfogott cigányok be is ismerték, hogy a bőrt ők adták el Löwenbeinnak s az a lopott birkabőrre. A négy birka közül kettő megugrott, mikor hajtották őket baza Cikóra, a bonyhádi vasut állomásnál s ezek így menekültek meg a megnyuzatástól s jutottak vissza ép bőrrel a gazdájukhoz.

— Ismeri e ezeket a cigányokat? kérde tanutól az elnök, a ki Sándort és Jókát Jánost megismeri.

Kiss István hidasdi lakos, községi esküdt, emlékszik, hogy négy elfogott cigányt bekísértek a csendőrök a község házához, a hol jelen volt a kihallgatásuknál. Vádítottakra nem emlékszik.

— Beismerték a lopást a tettesek? kérde az elnök.

— Igenis beismerték; a mit kérdezt tőlük a csendőr ur, mindent bevallottak.

Elnök felolvassa Sárközi Szepi vallomását, a kit még a pécsváradai járásbíró hallgatott ki, s melyben ez is tagadja a lopást.

Spitz Menyhért káros és Gebhardt Henrik tanunak meghiteltetése az ügyész indítványához képest, továbbá Somogyi János kivételével a többi három tanu megeskettetése is elrendeltetvén, következett a tizenhatodik eset, Müller János mázai lakos kárára elkövetett betöréses lopás.

Ismét betörés.

Müller Jánost 1893. december 7-én lopták meg Sárköziék, betörvén éjjel a lakása ablakát s onnan 64 frt készpénzt és

nagy csomó ruhaneműt ellopván. Tettesek voltak Sárközi (Gombai) Pál, Sárközi (Bundás) János és Sárközi József; bűnrészes Sárközi Sándor.

Müller János eladja kárát és a lopás történetét s megismeri a bárányszőr belésű kabátját, melyet szintén elloptak a betörő Sárköziék, kiknek Kolompár (vak) József is társuk volt s ez árulta el őket s ő már ezért a betörésért el is van ítélve. Káros „egy kicsit” nagyot hall s elnök kérdéseit alig érti meg s arra a feleletet úgy kell belőle szavakként kikönyörögni. Arra azonban könnyen felel, hogy kára megtérítését igenis kéri.

Sárközi (Gombai) Pált hallgatta ki a törvényszék először a vádlottak közül.

— Hogy követték el ezt a lopást? kérdi az elnök.

— Én nem tudok felőle semmit, tekintetezs törvénységi uraim.

Sárközi (Bundás) János azt kérdezi, mikor történt a lopás? Ő akkor Boszniában volt. Ő nem vezette a csendőröket sehová, nem ismert be semmit. Kolompár Jánost nem ismeri; se Reif Györgyöt, a kinek pedig két szoknyát adott el a lopottak közül.

Sárközi József sem tud a lopásról semmit. Tagadja, hogy a lefoglalt prémek kabátot Fischer Jakabnak adta volna el egy malacért.

Sárközi Sándor kezén is megfordult sok lopott tárgy ez ügyből kifolyólag; tagadja, hogy Hengel Lajos ő hozzá vitte volna a lopott tárgyakat, hogy elrejtse.

Reif György, Sárköziék legfőbb orgazdája, beismeri, hogy vett a lopott ruhaneműk közül, de nem tudja, mit. Sándort ismeri vádlottak közül, de a többieket nem akarja megismerni, különösen Bundást, a kitől pedig két szoknyát vett meg. Elnök kérdésére végre megismeri, de így:

— A csendőrök mondták, hogy ez a Bundás. Én nem tudom.

Hengel János tagadja, hogy vett volna valamit a cigányoktól, s hogy azt el vitte volna Sárközi Sándorhoz, hogy rejtse el.

Fischer Jakab kikói lakos a felmutatott kabátot Sárközi Józseftől vette egy malacért, kit kimutat a vádlottak közül.

— Hozzson rá tanut, hogy én adtam magának. Nekem nincs tudományom róla. Válassz erre Sárközi József, a ki pedig a csendőröket oda is vezette Fischer házához, hogy neki adta el a kabátot.

Tólli Pál csendőrszakaszvezető nyomozott ez ügyben s vallomása szerint is Sárközi József vezette el őket Fischerhez.

Kolompár (Vak) József, ki már a lopásért el van ítélve, hallgattatik most ki, aki rájuk vallott Sárközi Pálra, Józsefre és Jánosra. Most aztán Kolompár tagadja ezt, nem tud a lopásról semmit, bár ezt a csendőrségnél beismerte s vallomása alapján lett kiderítve a lopás.

— Megkérem a tekintetezs törvényséket, a csendőrök könyvébe be volt minden írva, a nyomozóból a mit felolvastak, azt kellett beismernem.

Hahn Pétert hallgatják ki még, a ki Sárközi Józsefet jeleli meg, mint a ki odavezette a csendőröket Fischerhez a lopott prémek kabát nyomába.

— Megkövetem a tekintetezs királi törvényséket, egy szó sem igazs, a mit a Hahn Péter mond. Én nem vezettem a csendőröket sehová; ők vezettek engem. Védekezik József ez utolsó terhelő tanu vallomása ellen is.

Müller János és Hahn Péter vallomásaikra meghiteltetvén, a törvényszék e bűnessel is végzett s a végtárgyalást öt percre felfüggesztette az elnök.

Szünet után következett a tizenhetedik bűneset tárgyalása, az Asztalos János pilisi lakos kárára 1893. december 13-án elkövetett betöréses lopás.

A préház kifosztói.

Sárközi (Gombai) Pál, Sárközi (Bundás) János, Sárközi József, Sárközi János és Kolompár József a jelsett időben behatoltak Asztalos János szőlőjének préházába s onnan minden elvihetőt elvittek.

Asztalos János vallomása szerint a préház bezárt ajtaját betörték a tolvajok s 30 frt értékű edényt és ágyneműket, meg ruhákat vittek el. A lefoglalt tárgyak közül rézbográcot ismer el magának, melyet Reif Györgynél találtak meg a csendőrök.

Sárközi (Gombai) Pál elsőrendű vádlott nem tud a dolgról semmit. Tagadja, hogy a csendőröket elvezette volna Reif Györgyhez s a lopott tárgyak közül Knittel Mihályéknak adott volna el egyetmást.

Sárközi (Bundás) János legelőször azzal kezdi, hogy ő nem vezetett csendőrt sehová. Tagadja a lopást.

Sárközi József nem tud semmit a préház feltöréséről; a csendőrségnél se ismert be semmit.

Sárközi János Jóka szintén tagadja a lopást. A csendőrök azt irhattak rá, a mit akartak; de ő nem ismerte be sehó sem a lopást.

Kolompár József, az utolsó vádlott, nem volt Sárköziékkal, nem vett részt a lopásban, bár a nyomozás szerint ő egy ágyterítőt, meg egy szemüveget kapott a lopott tárgyakból.

Reif György azt állítja, hogy a nála lefoglalt bográc a sajátja; azt a piacon vette. Asztalos János ezzel szemben es-

nyait s melyen a pincéből frissen hozott nagy kancsó vörös bor áll a vendég tiszteletére.

Igy hát bentmaradnak a szobában s egy darabig beszélnek mindennapi dolgokról. Pankotainé asszony azonban úgy látja a vendég szeméjársáról, hogy Évire nem nagy szükség van a beszélgetés ama részénél, a mire eztán térnének át s így szólítja meg lányát, a ki az ablakhoz huzódva, annak virágait öntözgeti.

— El is mehetnél aludni, leányom. Kijártad magadat eléggé, jó lesz, ha korábban lefekszel, mint szoktál.

Évi nem mondatja magának kétszer, hanem jó éjszakát kíván apjának, anyjának és a vendégnek s azzal kimegy a szobából. A konyhán túl van egy kis, virágosablaku szobácska; az az övé. ott szokott aludni, ott szokott álmodni. Most is oda megy, de nem hogy aludjék, nem hogy álmodjék, hanem hogy patyolatágya szélére ülve kinézzen az ablakon át a holdvilágos est szürkéségébe, keresve ott, maga sem tudja, kit; kutatva ott, maga sem tudja, mit.

Ugy érzi, hogy ellenállhatatlan erővel csalja, vonja ki valami az éjszakába hajló est szürkéségébe, hol óriási árnyak imbolyognak idestova, amint meglebbenti a tanya előtt álló fák lombkoronáját a szél, egy-egy csomó sárguló levelet sodorva minden pillanatban tova magával.

Az ősz hideg szelét érzi a szívébe is behatolni, s az ott letarolni készül minden ábrándot, álmot, a mi eddig éltette s a mi megmentette attól, hogy halálra nem keseredett el ebben az életben, hová beleszületett ugyan, de a honnan nyughatatlan lelke úgy vonja, csalja kifelé.

Maga sem értette meg magát sokaig. Különösen nem akkor, mikor Nagypál Péternének vendége volt s

— De hiszen majd megadjuk holnap, asszony. Meg, meg; én nem akarom, hogy nyakunkra véntüljön ez a leány.

Szigoru hangon szálltak el ezek a szavak egy nagy, magas ember ajakáról, a ki odabent a pitvarban állt, vállát neki támasztva a szobajtóhoz.

— És vagy a felesége lesz ez a rossz lány Pankotai Miskának, vagy elkergetem a házamtól, ha addig élek is!

A szigoru, nagy haragot rejtő szavaktól megijed a kis, öreg asszony. És mert a leány szó nélkül áll meg mellette s arcán kiül a dac, szemében az elkeseredés, hát csitítani kezdi a haragos embert.

— Nono, gazdám, mire való már az a nagy harag, no?! Hát hiszen csak meg kell gondolni magát a fiataleságnak, mikor ilyen nagy dologra adja fejét. Tudja kegyelmed, hogy én sem engedtem mindjárt a szép szavának hajdanában, hanem ugyancsak kérttem magamat, míg a felesége lettem.

S azzal megfogja Évi kezét és odavonja az apjához.

— No, jere, leány; csókolj kezet az apádnak s aztán menj a szobádba; eleget jartál most már kint a levegőn.

Évi szó nélkül engedelmeskedik. Odamegy a nagy, vállas emberhez, megcsókolja annak erős, kérgezes kezét s aztán siet be a szobába, mert érzi, hogy ereje mindjárt elhagyja s kebléből kitor mindaz a keserűség, a mit ott rejtget.

Öreg Pankotai János pedig fáradtan lép ki a pitvarajtó elé s leereszkedik egy ott álló faszékra. Fele-

küvel kész megerősíteni, hogy a bográcsot tőle lopták el, hogy az az övé.

Knittl Mihályéknál találtak a csendőrök több lopott tárgyat. Hozzájuk a Pali, meg a János és Kolompár s még több cigány elment a lisztet adtak a feleségének, hogy főzzön abból nekik ebédet, s ugyanekkor vitték oda hozzá a lopott tárgyakat. A vádlottak azonban tagadnak mindent:

— Sohasé láttuk! Nem is ismerjük! Én akkor Boszniában voltam! . . . Én meg sohasé jártam náluk!

Knittl Mihályné Wagner Katalin hasonló értelemben vall, mint az ura; de azt tagadja, hogy főzött volna a cigányoknak. A vádlottak közül Gombait, Bundást és Kolompárt jelöli ki, kik hozzájuk vitték a lopott tárgyakat, köztük a rézbográcsot:

Ezután a lopásban szintén résztvevő elhalt Sárközi Szepi beismerő vallomását olvassa föl Krudy István jegyzőkönyvvezető, a miből vádlottak bűnössége szintén kiviláglik s az is, hogy a lopás után Knittlékhez mentek s ott a lopott lisztből főzött vacsora után egész éjjel a padláson aludtak. A betörés elkövetésekor több présházat akartak kifosztani, sőt — Asztalos szerint — a „felelős csász” kunyhójának ablakát is beverték s csak mikor puskával jött ki a csász, akkor menekültek el.

Tölly Pál csendőrszakaszvezető úgy emlékszik, hogy Gombai és Bundás vezették el őket Reifhez és Knittlékhez is. Reif György azonban csak Bundást ismeri fel, mint a ki nála járt a csendőrökkel.

Asztalos János káros meghittetésére elrendeltetvén, következett a tizennyolcadik eset, mely szintén betöréses lopás, a mit Reisz Henrik műszényi lakos kárára Sárközi (Gombai) Pál és Sárközi (Bundás) János követtek el.

A két betörő.

Gombai és Bundás betörték Reisz Henrik házába 1894. január 15-én s onnan ágy-neműeket és ruhákat loptak el, összesen 200 frt értékben.

Káros előadván a lopás történetét, mivel az ellopott tárgyakat, melyek Kraft Ádámnál találtattak fel, visszakapta: kár igényt nem támaszt.

Sárközi (Gombai) Pál nem tud a lopásról semmit, bár a csendőrök és a cikói előjáróság előtt beismerte a tettet.

Sárközi (Bundás) János szintén tagadja a lopás elkövetését. Csendőrt nem vezetett Kraft Ádámmal. Nem tud a dologról semmit; ő különben akkor Boszniában járt.

Kraft Ádám, a banda rendes cikói orgazdája, az összes lopott tárgyakat a háza padlására rejtette el. Ő különben Bundásnak komája, egyik fiának keresztapja lévén. Bundás azonban sehogysem akar most ráismerni sem.

Nekem nem komám, tekintetezs királyi törvénység. Soha életemben nem láttam, nemhogy komaságba keveredtem volna velem!

Mint hogy Kolompár József szintén résztvevő a betörésben, a ki ezért el is van már ítélve, bevezetetik a terembe s felolvasatják előtte a mohácsi járásbírósnál tett beismerő vallomása, melyben Gombait és Bundást megnevezi büntársaiul. Most azonban nem akar erről a beismerésről mit sem tudni s ezért nyomban ki is vezetik a teremből.

Tölly Pál csendőrszakaszvezető nyomozott ez ügyben, még Kolompár József beismerő vallomása alapján s Kraft Ádámnál találtak fel a lopott tárgyakat a csendőrök.

Fodor Mihály csendőrmeister szerint Gombai és Bundás beismerték a lopást és azt is, hogy Kraft Ádámnál rejtették el a lopott ruhákat.

Hahn Péter cikói községi esküdt emlékszik, hogy a bonyhádi és szegzárdi csendőrök találtak meg az ellopott ruhákat Krafték padlásán csakhamar a lopás elkövetése után. Reisz Henrik káros vallomására meghittetvén, a törvényszék ez esettel is végzett s egyszersmind ezzel letárgyalta bűnpernek mára kitzűzött anyagát épen fél egy órára.

Holnap következik még öt bűneset letárgyalása s így Sárköziék bandájának összesen 23 bűnesetével végezni fog holnap (szombaton) a kir. törvényszék s hétfőn következnek a vád- és védbeszédék.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márc. hó 13-án. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A szőlőterületek felújításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása volt a napirenden.

Szily Pongrác előadó után, a ki melegen ajánlotta a javaslatot elfogadásra,

Jókai Mór szólalt föl, a ki a simavesszőkkel való betelepítést ajánlotta.

Bernáth Béla és Óváry Lipót felszólalásai után

Andreánszky Gábor határozati javaslatot adott be a törvényjavaslat második fejezetének megváltoztatása végett.

Zichy Jenő gróf volt a mai nap utolsó szónoka.

A vitát holnap folytatják.

Ülés befejezése után a teremben Bánffy Dezső báró dühösen kifakadt, hogy miért kritizálja az ellenzék a filloxera javaslatot. Ha nem tetszik, ám visszavonja az egészet.

sege is mellé ül egy másikra s úgy maradnak csöndesen egy darabig. Végre megszólal az ember.

— Látod, anyjuk, ez lett az eredménye annak, hogy beengedtük azt a lányt a városba Nagypálnéhoz. Hej, mondtam én, hogy nem tanul az ott jót; hanem megszereti a cifrázkodást és nagyravágyó lesz. S ime itt van. Most már bottal se lehetne kiverni belőle, a mit a fejébe vett.

— De édes uram, talán csak nem gondolja . .

— De igenis azt gondolom. Vág közbe a békítő szavakba, haragra lobbanva, Pankotai János. Azt gondolom, hogy Évi lelkét ott rontották meg a városban Nagypálnénál. Holmi diák urak társaságában mi jót tanulhatna az ilyen falusi lány, ha nem a nagyravágyást, meg a bolond ábrándozást, vagy mit tudom én, mit!?

— Hiszen annak már egy éve mult a nyáron. Azóta el se mozdult közülünk Évi; hát elfelejtette már, ha hallott is ott olyan valamit, a mi nem neki való.

— De látod, ugy é, hogy nem felejtette el? Két kézzel löki el magától a kinálkozó szerencsét. Sohasé kap olyan kérőt, mint Palotai Mihály. Szemrevaló a legény; jó, dolgos, munkas, becsületes és gazdag. Szereti is Évit, mert nem járna utána egy esztendő óta. Hát mért nem akar hozzá menni ha csak nincs a feje még most is tele valami bolond dolgokkal?!

Erre nem tud felelni Pankotai Jánosné asszony. És a két öreg ismét elhallgat; csak magában, csak gondolataival beszélve, miközben lassankint leereszkedik az este a pusztára.

Évi pedig — miután odabent a szobában tehetetlenül, szinte öntudatlanul ült eddig — most erőt vesz

magán és a mint kötelessége, megteríti az asztalt, beviszi a konyhából a vacsorát, a mit nemsokára körülülnek ugy hárman és csöndesen, szó nélkül elfogyasztanak.

Magyar embernek nem is szokása, hogy evés közben valami sokat beszéljen; ha pedig gond nyomja a lelkét, mint ez esetben mindahármajokért, bizony nem beszél akkor még kevésbé és nagy falatokkal igyekszik lenyomni a torkán feltóduló beszédet.

S talán a nélkül végzik be a vacsorálást, hogy egy hang is megszakitana azt, mikor egyszerre beszéd hallatszik kívül a konyhában s a cselédtől való tudakozódás közben, illedelmes kopogtatás után benyit az ajtón a szobába egy öreg, őszbevegyülő hajdu ember.

Pankotai János felkél az asztaltól, elébe siet, ugy fogadja; Pankotainé asszonyom pedig kötőjével kétszer is megtörli a széket, a mit Évi elébe tesz a jövevénynek, hogy leüljön.

— Isten áldása a falatozásukon, szomszéd uram! Köszön a jövevény s miután kezét szorít Pankotai Jánosnál és a feleségével s megsimogatja a széket elébe-toló Évi halavány orcáját, leül s így folytatja.

— Ugye nem zavarom a vacsorájukban? Vagy már végén is vannak, adja isten kedves egészségükre. No annál jobb; hát akkor kiülhetünk majd a tanya elé s elbeszélgethetünk egy kicsit még, ugye szomszéd uram?

De Pankotainé asszony világért sem engedné meg, hogy kiüljenek. Felgyújtja az ünnepre való, nagygolyós petróleum lámpát a fagygyertya helyett s odateszi az asztalra, melyről Évi már leszedte a vacsora maradvá-

TÁVIRATOK.

— **Hamis kártyás az országos kasszinóban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Dániel József egy újságíró előtt kinyilatkoztatta, hogy galád, alávaló rágalom az is, hogy 70.000 frtot nyert volna kártyán; ellenkezőleg többet vesztett, mint nyert. Kosztka nevű vádlójával régóta ellenségeskedik, innét ennek támadása. Dániel ügyében a becsületbiróság fog összeülni, melynek tagjai Gajary Ödön, Kubinyi Géza, Dániel Gábor, Ivánka Oszkár, Szemere Miklós és Szunyogh Tihamér. A becsületbiróság vizsgálja meg, hogy mily tények alapján írták meg az illető leleplezők levelüket, továbbá, hogy van-e helye az elégtételadásnak. A hangulat Dániel József felé fordult.

— **Bizalmatlanság egy főispánnak.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Nagy-Károlyból jelentik, hogy Simonsics Béla főispánnak a tegnapi megtartott rendkívüli közgyűlésen pártkülönbőség nélkül bizalmatlanságot szavaztak.

— **Diplomaták az ezredévi kiállításon.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A külföldi hatalmak és országok képviselői június hóban fogják meglátogatni a kiállítást, mely alkalommal Szapary Gyula gróf fogja őket kalauzolni. A király az egész kiállítási programot jóváhagyta.

— **Kasics nem verekszik.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Kasics Péter kijelentette az őt provokáló segédeknek, hogy nem verekszik meg, hanem becsületbiróságot kér Fehérváry és Gromon ellen.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIJS JÓZSEF
 kiadó

1014. szám.
 1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dárdai kir. járásbiróság 1895. évi 6482 számú végzése következtében Dr. Vécsei Samu ügyvéd által képviselt Rosenfeld Simon javára Wilhelm Antal ellen 1000 frt a jár. erejéig 1895. évi augusztus hó 17. én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1780 frtra becsült gabona, tehenek, lovak, csikók, sertések és egyébből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a dárdai kir. bíróság 11039 1895. számú végzése folytán 1000 frt tőkekövetelés és járulékaik erejéig Laska-falun, alperes lakásán leendő eszközössége 1896. évi márc. hó 24. n. délutáni 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékosok oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kolt Dárdán, 1896. évi március hó 9. napján.

Schönberger Sámuel.
 kir. bírósági végrehajtó.

Minden eltörött

üveget, porcellánt, fát stb. a legjobban össze- ragaszt az előnyösen ismert **Plüss-Stauffer-tapasz.** Valódi a védjeggyel ellátott üvegecskékben 20 és 30 krajcárjával kapható: Pécsen, **Alt és Böhmnél.**

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

Cs. és kir. szab.

Zentler-féle

férfi- és gyermekruha- raktár Pécsen, király- utca, Bazár épület, a városházával szemben.

„Millenium-öltönyök”

a legújabb és legdivatosabb

Lodenposztóból

a legdusabb választékban, továbbá tavaszi felöltők, felső kabátok, haveloc, és öltönyök a legfinomabb angol és francia szövetekből bámulatos olcsó árakon ajánl a

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. uri és gyermekruha- raktár

Pécsen, Király utca 1. sz., Bazárépület.

Figyelmeztetés! Ezén legújabb loden- szövetek általánosan elismert tartósága által azon kedvező helyzetbe vagyok, hogy annak minősége valamint olcsó ára folytán minden külföldi és fővárosi legnagyobb hasonló cégekkel **versenyezek!**

1723. sz.
 ki. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Baranyamegye mohácsi járásban fekvő **Maiss** községben törvényhatósági jóváhagyással rendszeresített, lemondás folytán megüresedett évi **500 forint** fizetéssel javadalmazott

községi orvosi állásra

ezennel pályázatot hirdetek.

A választás **f. évi április hó 16-án délelőtt 10 órakor** fog **Maiss községben a jegyzői hivatalban** megejteni.

Ay 1876. évi XIV. t. cz. 143. §. értelmében felszerelt pályázati kérvények **f. évi április hó 14-ig** bezárólag alulírott nál benyújtandók, — később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Mohács, 1896. évi március hó 9.

Trixler Károly,
 főszolgabíró.

Köhögés,

rekedtség és elnyálkásodásnál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe

Egger díjjutalmazott
 biztos határán

Mell-Pastilláit.

Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógyszerüzletben. Fő és szétküldési raktár

Egger A. fia

Nádor-gyógyszertára Budapesten, Váci-körút 17.

30280. sz.
 tkvi. 1895.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Egry József végrehajthatónak Fuchsz Ferencz végrehajtást szenvedő ellen 93 frt 70 kr. tőkekövetelés a jár. iránti végrehajtási ügyében, a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbiróság területén levő Pellérd község határában fekvő a pellérdi 37. sz. betétben felvett I 1444/1. és 1444/2. hrsz. ingatlanokra 424 frtban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi március hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Pellérd községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékosok tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 42 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1. 3333. sz. a. kelt igazságügyminis. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsen, a kir. törvényszék tkvi hatóságánál, 1895. évi december hó 3 án.

Lukrics István
 kir. táblai bíró.

Mohácsi járás főszolgabírájától.

A legkitünőbb

és

legolcsóbb

hektograf-

anyag

kapható

Taizs József

könyvnyomdájában

Pécsen,

Mária- és megye-utcza sarkán.